

Nr 746

Av herrar **Krönmark** och **Nilsson** i Bästekille, *angående den framtida trafikpolitiken.*

(Lika lydande med motion nr 598 i Första kammaren)

I årets statsverksproposition har glesbygdernas problem uppmärksamrats, vilket är att hälsa med stor tillfredsställelse. Åtgärder måste till för att ge även de människor, som bor i mindre attraktiva områden, goda livsbetingelser.

Vid sidan av alla andra problem som måste lösas i detta sammanhang är kommunikationsfrågorna av grundläggande betydelse. Skall människor kunna bo kvar i sin gamla miljö är det nödvändigt att kommunikationerna förbättras — i varje fall får de inte försämrats.

Den framtidsutveckling som för närvarande planeras inom SJ i linje med 1963 års beslut om den framtida transportpolitiken synes för mycket stora delar av landet få genomgripande konsekvenser. Persontrafiken kommer att nedläggas på ett stort antal linjer, och antalet bemannade stationer kommer att minska mycket radikalt. Om SJ:s verksamhet skall göras affärsmässigt lönande är det möjligt att detta är en möjlig väg, även om det finns anledning att betvivla att det är den enda möjliga. Klart är emellertid att det kommer att innebära försämrade service inom stora områden.

1963 års beslut innebär att varje trafikgren skall bära sina egna kostnader. I princip finns givetvis inget att erinra mot denna princip. Men samhället fungerar sällan utifrån ingenjörstekniska principer. Vardagliga mänskliga förhållanden kan långt ifrån alltid passas in i ett teoretiskt oantastligt mönster.

Alla är överens om att grundtrygghet i olika sammanhang skall garanteras solidariskt av samhället. Pengar till detta anvisas över budgeten. Frågan är om inte samhället även har en skyldighet att ge människorna — oavsett var de bor — en rimlig grundtrygghet i fråga om transportmedel och att medel i detta fall rimligtvis även i fortsättningen bör gå över budgeten. Alldenstund SJ har ett reellt monopol på järnvägstransporter i största delen av landet, så följer därmed också ett socialt ansvar i motsvarande grad. Därav följer att det inte är rimligt att anlägga strikt affärsmässiga bevekelsegrunder för företags verksamhet.

Det måste anses viktigt att de planerade förändringarna på järnvägsområdet inte genomförs förrän deras verkningar undersökts utifrån den totala samhällsplaneringens synpunkt. Om man därvid finner konsekvenserna av affärsmässigheten oacceptabla så måste problemen lösas utifrån andra utgångspunkter.

Starka skäl talar för att tiden nu är mogen att, på ett reellare underlag än vad

som var möjligt före 1963, analysera verkningarna av riksdagens beslut om den framtida trafikpolitiken. För den skull hemställas,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning för översyn och analys av verkningarna av 1963 års beslut om den framtida trafikpolitiken.

Stockholm den 26 januari 1968

Eric Krönmark (h)

Jöns Nilsson (h)
i Bästekille
